

ПРОПОЗИЦІЇ
Міністерства соціальної політики України
до проекту Постанови Верховної Ради України „Про заходи, спрямовані
на посилення соціального захисту та вшанування громадян,
які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, з нагоди
35-х роковин трагедії на Чорнобильській АЕС”

ініціатори проекту Постанови – народні депутати України Королевська Н. Ю.
та інші

реєстраційний номер 5211 від 05 березня 2021 р.

1. Проект Постанови не підтримується.

2. Проектом Постанови пропонується Кабінету Міністрів України, зокрема, у двомісячний строк із дня прийняття цієї Постанови розглянути питання та подати на розгляд Верховної Ради України законодавчі пропозиції щодо підвищення розмірів пенсійного забезпечення осіб із числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою.

Варто зазначити, що Кабінетом Міністрів України подано на розгляд Верховної Ради України проект Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” щодо підвищення рівня пенсійного забезпечення окремих категорій осіб” (реєстр. № 4555 від 29.12.2020), яким передбачається встановити з 2022 року рівні можливості пенсійного забезпечення для всіх учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС у частині використання права обчислювати заробітну плату з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року.

У разі прийняття цього законопроекту розміри пенсій учасників ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС підвищаться.

Крім того, проектом Постанови пропонується Кабінету Міністрів України у двомісячний строк із дня прийняття цієї Постанови розглянути питання та подати на розгляд Верховної Ради України законодавчі пропозиції щодо підвищення розмірів додаткової пенсії за шкodu, заподіяну здоров'ю, особам, яких віднесено до категорій 1–4 постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи та розміру щомісячної компенсації сім'ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Потрібно зауважити, що відповідно до статей 50, 51 та 52 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 28.02.1991 № 796-ХІІ (далі – Закон № 796) додаткова пенсія за шкodu, заподіяну здоров'ю, особам, яких віднесено до категорій 1–4 постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи та щомісячна компенсація сім'ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи визначається у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до Закону № 796 пунктами 13 і 14 Порядку обчислення пенсій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1210 „Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (зі змінами), визначено фіксовані розміри додаткової пенсії за шкоду, заподіяну здоров’ю, та щомісячної компенсації сім’ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Разом з тим у Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України „Про заходи щодо упорядкування системи розрахунків розмірів прожиткового мінімуму, соціальних виплат, грошових платежів і стягнень та плати за надання адміністративних послуг (адміністративного збору)” (реєстр. № 5045 від 08.02.2021), яким з 01.01.2022 передбачено зміну підходів до визначення прожиткового мінімуму та удосконалення сфери його застосування. Зокрема, ним пропонується до виплат, які є неосновними доходами громадян, таких як підвищення, доплати та надбавки, застосовувати як розрахункову величину не прожитковий мінімум, а базову величину для соціальних виплат населенню, яку передбачається переглядати двічі на рік.

Прийняття зазначеного законопроекту дасть змогу запровадити механізм визначення розмірів додаткової пенсії за шкоду, заподіяну здоров’ю, та щомісячної компенсації сім’ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи у відсотковому співвідношенні до базової величини для соціальних виплат населенню, що сприятиме підвищенню зазначених видів виплат.

Проектом Постанови також пропонується Кабінету Міністрів України у двомісячний строк із дня прийняття цієї Постанови розглянути питання та подати на розгляд Верховної Ради України законодавчі пропозиції щодо поновлення раніше діючої норми стосовно збільшення розміру пенсії за вислугу років особам, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС під час проходження служби.

Потрібно зазначити, що пунктом „в” статті 13 Закону № 796 у редакції, чинній до 29.04.2006, було передбачено збільшення розміру пенсії за вислугу років на 10 % відповідних сум грошового забезпечення особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи під час проходження служби і віднесені до 1-ї категорії постраждалих, та на 5 % – особам, віднесеним до 2-ї та 3-ї категорій.

Із 29.04.2006 відповідно до Закону України „Про внесення змін до деяких законів України з питань пенсійного забезпечення та соціального захисту військовослужбовців” від 04.04.2006 № 3591-IV було внесено зміни до статті 13 Закону № 796, згідно з якими вилучено зазначене положення щодо збільшення розміру пенсії за вислугу років і підвищено максимальний розмір пенсії за вислугу років для військовослужбовців та прирівняних до них осіб до 90 відсотків (з 01.05.2014 цей розмір становить 70 відсотків).

Із 01.01.2008 органами Пенсійного фонду України проведено перерахунок пенсій, призначених згідно із Законом № 796, відповідно до постанови Кабінету

Міністрів України від 07.11.2007 № 1294 „Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу” (втратила чинність 01.03.2018) з урахуванням розміру грошового забезпечення, встановленого для відповідних категорій військовослужбовців, та відповідно до чинної на вказану дату редакції Закону № 796. При цьому, якщо внаслідок такого перерахунку розмір пенсії зменшувався, вона виплачувалася (і виплачується) в раніше встановленому розмірі.

Водночас повідомляємо, що поновлення норми статті 13 Закону № 796 щодо збільшення розміру пенсій за вислугу років учасникам ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи в розмірах, передбачених у редакції Закону № 796, чинній до 29.04.2006, потребуватиме додаткових видатків з Державного бюджету України. Отже, відповідне рішення може прийматися з урахуванням соціально-економічного стану держави, збалансування додаткових видатків з наявними бюджетними ресурсами.

Щодо положення проекту Постанови, яким передбачено відновлення програми забезпечення житлом громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, варто зазначити, що реалізація зазначеної ініціативи можлива за умов стабільного розвитку економіки та наявності достатніх фінансових ресурсів державного бюджету.

Міністр

Марина ЛАЗЕБНА

_____ 2021 р.

